

Kursplan för

Alkohol- och drogberoende - diagnostik och behandling ur ett bio-psykologiskt perspektiv, 7.5 hp

Alcohol and Drug Dependence - Diagnostics and Treatment from a Bio-psychological Perspective, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2017.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT17 , VT19 , VT22 , VT23 , VT24

Kurskod	2PS038
Kursens benämning	Alkohol- och drogberoende - diagnostik och behandling ur ett bio-psykologiskt perspektiv
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykologi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CNS
Datum för fastställande	2016-10-19
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2017

Särskild behörighet

Godkänt resultat från Psykologprogrammets termin 1-3 omfattande 90 högskolepoäng samt minst 15 högskolepoäng från termin 4.

Mål

Efter kursen förväntas studenten:

Kunskaper

- kunna definiera nyckelbegrepp inom beroendområdet
- kunna översiktligt redogöra för verkningsmekanismerna för de vanligaste substanserna samt dess fysiska och psykiska symtom vid påverkan
- kunna översiktligt redogöra för och reflektera över beroendets inverkan på individen utifrån ett

biopsykosocialt synsätt

- ha kännedom om prevalens och epidemiologi för beroenderelaterade problem
- ha kännedom om psykologiska och neurovetenskapliga förklaringsmodeller för uppkomst och vidmakthållande av samt tillfrisknande från substansberoende
- ha kännedom om evidensbaserade behandlingsmetoder vid beroendetillstånd
- ha kännedom om vanliga situationer då psykologer kommer i kontakt med individer med substansrelaterade problem och beroende

Innehåll

Kursen ger en översikt över i vilka situationer kliniskt verksamma psykologer kan stöta på problemet eller dess konsekvenser samt vikten av att identifiera och behandla substansberoende i ett så tidigt skede som möjligt.

Kursen tar upp verkningsmekanismerna hos de vanligaste substanserna, samt dess effekter på kort och lång sikt. Psykologiska och neurovetenskapliga perspektiv på uppkomst, vidmakthållande och tillfrisknande från beroende och psykologiska behandlas, liksom riskfaktorer för substansberoende.

Övrigt innehåll är:

Aktuella diagnoser på området tillsammans med prevalens och epidemiologi för substansrelaterade problem behandlas, liksom samsjuklighet mellan substansberoende och andra psykiatriska tillstånd. Psykologisk behandling (baserad på Kognitiv beteendeterapi /KBT samt Motivational Interviewing /MI av alkoholberoende patienter, som är den största patientgruppen. Översikt över andra behandlingsmetoder inklusive läkemedelsbehandling vid substansberoende.

Slutligen ger kursen en introduktion till en specifik behandlingsmetod vid alkoholberoende, baserad på principerna för KBT. Behandlingen sätts i ett sammanhang för upptäckt, utredning och behandling. En översikt över validerade bedömningsinstrument görs.

Arbetsformer

Kursen inleds med en introduktionsföreläsning och avslutas med en gemensam redovisning och diskussion av patientfall samt skriftlig tentamen. Arbetsformerna består i övrigt huvudsakligen av självständigt arbete, via inläsning av kurslitteratur och individuella studieuppgifter, samt obligatoriska diskussioner i lärplattform. Ytterligare föreläsningar eller seminarier kan förekomma (såväl fysiska som internetbaserade).

Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Kursen examineras genom

- 1) skriftlig tentamen avseende de centrala kursmålen
- 2) två patientfall med individuell muntlig redovisning

På examinationsuppgift 1 och 2 ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). För betyg G på hela kursen krävs betyget G på examinationsuppgift 1 och 2.

Begränsning av antalet examinationstillfällen

Student som ej har fått godkänt resultat efter ordinarie provtillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem provtillfällen. Om studenten genomfört sex underkända prov ges inte något ytterligare tentamenstillfälle. Som provtillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som provtillfälle. Provtillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som provtillfälle.

Övergångsbestämmelser

Övergångsreglerna följer KIs lokala riktlinjer för examination.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt KI:s lokala riktlinjer. Resultat och eventuella åtgärder återförs till studenterna via kurswebb.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Hammarberg, Anders; Wallhed Finn, Sara

Åter till kontrollerat drickande : en handbok för kliniker

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 269 s.

ISBN:9789144097305 LIBRIS-ID:17592822

[Sök i biblioteket](#)

Hammarberg, A., Andreasson, S., Fahlke, C., Forsbe

Manual för motivationshöjande behandling (MET)

Institutionen för klinisk neurovetenskap, 2014

www.alkoholhjalpen.se

Artiklar tillkommer

Rekommenderad litteratur

Beroendemedicin

Franck, Johan; Nylander, Ingrid

2., uppdaterade och omarb. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 370 s.

ISBN:9789144099859 LIBRIS-ID:17225002

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Agerberg, Miki

Kidnappad hjärna : en bok om missbruk och beroende

Lyons, Lena; Funke, Jan

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 231 s.

ISBN:91-44-03186-6 LIBRIS-ID:9416742

[Sök i biblioteket](#)